

جىر بولپ قالغان زىددەر

توقتاسىن اۋەلباي ۇلى

ۇلتىنار باسپاسى

جر بولپ قالعان زدهر

توقئاسن اۋەلباي ۇلى

ۇلتئار باسپاسى

责任编辑：扎克依拉

责任校对：别克

图书在版编目 (CIP) 数据

歌颂生命：哈萨克文/托合塔森著. —北京：民族出版社，2008.11

ISBN 978-7-105-09763-0

I. 歌... II. 托... III. 诗歌—作品集—中国—当代—哈萨克语 (中国少数民族语言) IV. I227

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2008) 第 187905 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.mzcbs.com>

迪鑫印刷有限公司印刷

各地新华书店经销

2008 年 12 月第 1 版 2008 年 12 月北京第 1 次印刷

开本 850 毫米×1168 毫米 1/32 印张：5

印数：0001—2000 册 定价：8.00 元

ISBN 978-7-105-09763-0/I · 1996 (哈 266)

哈文室电话：010-64228006 发行部电话：0991-2854817

010-64211734

جاۋاپتى رەداكتور: زاكىلا قاۋان قىزى
جاۋاپتى كوررەكتور: بەك دوگەي ۇلى

جىر بولپ قالغان نىزىدەر

توقتاسىن اۋەلباي ۇلى

ۇلتتار باسپاسى باستىردى، تاراتادى
شىنخۇا كىتاپ دۇكەنىدە ساتىلادى
ۇلتتار باسپاسى كومپيۇتەردە تەردى
دېشىن باسپا زاۋودىندا باسلىدى

2008- جىلى جەلتوقسان، ۱- بىرىنشى باسپاسى

2008- جىلى جەلتوقسان، بىيجىڭ، 1- باسلىۋى

باغاسى: 8.00 يۋان

توقتاسن اۋەلباي ۇلى

جۇبايى جامالمەن ۋىسەن تاۋىندا

اۆتۈر وتباسىندا غلاملار مەن بىرگە

اۆتۈر ۇلدارى نۇر جان، نۇر لان، مەنۇرمەن بىرگە

مازمۇنى

ۋەسىر ھەستەرى

3. عاشىق جىرى.....
4. سەن بە ھەدىڭ.....
6. عاشىق تولغاۋى.....
8. ئۆس.....
9. تابىسقاندا.....
10. امان بول.....
12. تەپسەڭدە.....
14. جاياتاس.....
15. قەدىرغاندا.....
15. ارالشوقىغا شىققاندا.....
16. قارا كوزگە.....
17. كوڭىل جۇبانىشى.....
19. بالالارغا بازارلىق.....
20. كومپارتىيام.....
22. مەملەكەت مەرەكەسىنە ارناۋ.....
23. ساققان.....
25. ابايىدى ھەسكە ۋ.....
26. اقىن اتا — تاڭجارىق.....
28. ۋىستازىم.....

- 29..... ساقشى بولدىم.
- 35..... سامولەتپەن.
- 36..... قوسقاياڭ.
- 37..... ساعىنىدىم تۇعان جەرىم موينىتايدى.
- 40..... قۇانام انا — ۇلى وتان.
- 41..... بوز تورعاي.
- 42..... كوڭىلىدىڭ تەرەڭ تۇبىندە.
- 43..... وقۇعا اتتانغاندا.
- 47..... ئاۋرىز.
- 48..... بىلەپ ءيشى بارادى.
- 52..... بەسك جىرى.
- 54..... ءومىر بەلەستەرى.
- 68..... قىزىل اياق.
- 68..... قارا شالبار.
- 69..... دىسكۇگە باستىق.
- 69..... نارات كۆزى.
- 71..... التاي ەلەستەرى.

اسەم اۋەندەر

- 77..... خاتتاڭىر شىڭى.
- 78..... خالىقتىڭ قامقور اعاسى.
- 79..... زامانداستار - اي.
- 80..... كوركەم ىلە.
- 81..... ورتەكەس.
- 84..... تەڭىن تاپسا تەڭىن بەر.

ھىمىدە ماڭى ھىمىدەرنىڭ

- 91..... ۋىليە اتانى ھىكە ۋى.
 93..... اكەمە
 95..... قوڭىر خان اتانى جوقتاۋ
 99..... ۋىلىجان اعاعا.
 104..... خالىق جۈرەگىنەن ماڭى وشپەيدى.
 107..... قادىرلى ۋىستاز — ساتان اعاي.
 108..... انا مەكتەبىم.

ارناۋلار

- 113..... تويعا ارناۋ.
 114..... بەرىك بولسىن بىرگەسى.
 117..... نۇرلان مەن گۈلجاننىڭ توينا ارناۋ.
 118..... ايبۇلانىڭ توينا ارناۋ.
 119..... نۇركەلدى وقاپ ۋىلىنا.
 123..... ارشىن مەن ايباردىڭ سۈندەت توينا.
 125..... قۋاتنىڭ توينا.
 128..... باۋىرجاننىڭ ۋىلى مەبۇلانىڭ توينا.
 130..... ماقپالدىڭ تۇلىغان كۈنىنە.
 131..... مەنۇردىڭ تۇلىغان كۈنىنە.
 132..... نۇرجاننىڭ ۋىلەنۇ توينا.
 133..... نۇراقىنغا جازغان حات.

عاشق جىرى

نە سۇلۇ دۇنيەدە سۇيگەن سۇلۇ،
 عالامدا سۇيگەننە كۈيگەن سۇلۇ.
 عاشى مىڭ قۇلىرىپ ۈز كوزىنە،
 كورىنەر الەمدەگى كۈننەن سۇلۇ.

وت بىستىعى سۇيۇدەن كۈشتى بولماس،
 بال شىرىن دا ۋىدال سونداي ۋىتاتتى بولماس.
 قانشا قۇشىپ ايمالاپ سۇيسە دە،
 قۇشتارلىق ۋەدى ۋىتۇسىپ كوڭىل تولماس.

ۋىقى كەلمەي اۋناقشىپ جاتا الماعان،
 تابەت تارتىپاي اۋزىنا ۋىنار سالماعان.
 ۋاقىت ۋىزاپ ۋىدىدارىن كورە الماسا،
 الەمزىپ كوڭىلى تۇرا الماعان.

دارىعا-اي، عاشىققا الەم تار بولار ما،
 كوڭىل تۇسكەن جان ماڭگى جار بولا ما.
 قولدان كەلسە قولىنا قوندىرا ساپ،
 جۇرمەسە بۇل ومىردە ۋىسان بولا ما.

ارمانغا جەتتۇغىن كۈن تۋار ما؟
سەزىم دە ۇيالايدى جىلتى بارغا.
تۇغىيىق قىيال جۇيرىك، تەرەڭ ويلار،
جاراسار شالقار - كوڭىل ءبىر تۋارغا.

ارامدىق، الدامكوستىك، پاسقىتقى،
ءتاڭىرىم قاسكويلەرگە ءناسىپ قىپتى.
كوركەمدىكتىڭ كوكەسى دەپ بىلەمىن،
ماحاببات پەن شىنايى عاشقىتقى.

جاراماس ەر جىگىتكە جاسىق بولۇ،
وكتىتەر كەۋدەمسوقتىق، اسىپ تولۇ.
ادامدىق، نىزگىلىكتىڭ قاسىيەتى،
ومىرگە، جاقسىلىققا عاشىق بولۇ.

سەن بە ەدىڭ

كۈن ءدىدارلى كەلبەتتىڭ،
جالت قاراتقان سەن بە ەدىڭ؟
مۇڭايىغاندا قۋانتىپ،

جۇباندىرعان سەن بە ەدىڭ؟

اقىلىڭ كوپ كەن بە ەدىڭ؟

ويىشل جىراۋ سەن بە ەدىڭ؟

جانغا سىتىق سەزىلگەن،

كۈن شۇاغم سەن بە ەدىڭ؟

جان قۇمارىم سەن بە ەدىڭ،

نىتزارىم سەن بە ەدىڭ؟

تۇرا المايمىن كورمەسەم،

ساغىنىشىم سەن بە ەدىڭ؟

رەھبەر ەدىڭ سەم سەم پەقەت سەم

ايدىن شالقار كۈل مە ەدىڭ،

شالقىپ جاتقان ەل مە ەدىڭ؟

كۈز الدىما ەلەستەپ سەن مە ەدىڭ

نەققۇدەي كۈككە ورلەدىڭ. سەن مە ەدىڭ

رەھبەر ەدىڭ سەم سەم پەقەت سەم

نەققۇدەي كۈككە ورلەدىڭ. سەن مە ەدىڭ

قوڭغىر سالىقن جەل مە ەدىڭ؟

سەن جانىمنىڭ باۋراپ سەزىمىن،

جۈرەگىمدى تەرىپەدىڭ. سەن مە ەدىڭ

رەھبەر ەدىڭ سەم سەم پەقەت سەم

نەققۇدەي كۈككە ورلەدىڭ. سەن مە ەدىڭ

وزىڭدەي پەندە كورمەدەم.

ماڭگىلىك مەنىڭ سىڭارىم،

عاشقىم، جىرىم سەن دەدىم. سەن مە ەدىڭ

رەھبەر ەدىڭ سەم سەم پەقەت سەم

نەققۇدەي كۈككە ورلەدىڭ. سەن مە ەدىڭ

عاشق تولعاۋى

وقىدىم مەن شي- اننىڭ قالاسىندا،
سەرۋەن قۇرۇپ تاۋ مەنەن دالاسىندا،
جىلدار زۇلاپ بۇل ءومىر وتە بەردى،
ەندى ءجۇرمىن ءۇرمىجى قالاسىندا.

ەسەيگەندە ەر بىلەرەل قادىرىن،
ەلدەن شىقساڭ بىلەسىڭ جەر قادىرىن.
وتكەن ءومىر ەسىمە تۇسە بەردى،
وتكىزىپىز جاستىقتىڭ تەڭ جارىمىن.

مەكەنىم، كوركەم كۈنەس، ارداقتى ەلىم،
كىر جۇپ، كىندىك كەسكەن تۇعان جەرىم.
وستىك ءبىز تەل قوزىداي ويىپ بىرگە،
سول كەزدە- اق سەزىنگەن- دى مەنىڭ "ءپىرىم".

اقشا بەت، ويماق اۋىز، قىعاش قاسىم،
اق ماڭداي، قىر مۇرىندى، قۇلاڭ شاشىم.
ويىمنان جاتسام- تۇرسام ءبىر كەتپەيسىڭ،
تۈبىندە قۇلاعىمنىڭ ناز داۋىسىڭ.

جايىناغان جالت-جۇلت ەتپ قوس جانارىڭ،
تارتادى جاندى باۋراپ چۇپ انارىڭ.
ارمانىم، ەڭ ارداقتى اسىل زاتىم،
مەن سەنىڭ ەڭ سۈيىكتى عاشىق جارىڭ.

ءاپپاق ەت، قىپ-قىزىل بەت بەينە سۈرەت،
جاراتقان پەريزاتتاي ءبىر قۇدرەت.
قورعانام قول سوزۇغا جانىم ساعان،
دەنەڭە قولم تيسە بالقىپ كەتەت.

اسىر ساپ قۇلىن-تايداى بىرگە وينايدىق،
ومىردەن ءبىز دە بەكەر بوس قالمادىق.
قولداسىپ، قول ۇستاسىپ سايران سالىپ،
جاستىقتىڭ الاۋىنان داستان جازدىق.

قىلىنىڭ تۇردىق شىعپ كەزەڭىنە،
ايتاتىن سول ءبىر ءسوزدىڭ كەزەڭىندە.

جۇرگەندە جاستىق شاقىتا ايالاسىپ،
شوق تۇسكەندەي بولۇپ ەم وزەگىمە.

جۇرەكتىڭ اعتىلىپ اسىل جىرى،
ايتقانمەن تاۋسىلمادى عاشىق جىرى.

ماڭگىلىك سۆالمايدى ماحابباتىڭ،

قۇيىلغان جانىمىزغا اسىل ءنىلى.

از ەمەس ۇلى ۋىمىردەن ۇققانىمىز ،
شېرىنى ماھىياتتىڭ جۇتقانىمىز .
يىلاھىم ، پانىدە دە ، باقىدا دا ،
جازىلماي وتەر ەبىزدىڭ جۇپتارىمىز .

ارقالاپ ەل جۇرتپەنەن زامان جۇگىن ،
زاۋلاي بەر ، ماعان سەرىك ادالدىڭ .
كورسەر كۇن جاقىندا ، بارىنەن دە ،
جان ساۋلەم ، ماعان قىمبات اماندىڭ .

ئۇس

وي ، ئاۋيا ، اي اسپاندا بارادى ۇشىپ ،
ساۋلەسى سۇتتەي جارق جەرگە ئۇسىپ .
سوز اشىپ جاڭا ۋىمىردە جامالمەنەن ،
وترىمن الدىما الپ ، سۇيىپ ، قۇشىپ .

ئوتپىتى سودان بەرى ۇش جىل جىلدام ،
جىيىپىز نەسبەنى ويدان ، قىردان .
ەلەستەر كوز الدىمدا سول ايلى كەش ،
جان ەدىڭ جارالعانداي بەينە نۇردان .

قاپ - قارا ەكى بۇرىم سۇمبىل شاشىڭ ،
قارلغاش قاناتىنداي قىغاش قاسىڭ .